

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 12 kor. — fill.
Fél évre 6 kor. — fill.
Negyed évre 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyitászorokint 40 fillér.

Platz főigazgató és a szegedi reáliskola.

Benedek Elek országos nevű írónk „Nemzeti iskola” című politikai tanügyi lapjának múlt havi számában Sz. tanár aláírással erős és bátor cikk jelent meg, melyből alább néhány részletet közlünk, annak illusztrálásul, hogy bizony Platz urat a saját városában is úgy ismerik, mint mi, csak hogy mig ott találkozott egy bátor tanár aki megmoudta leplezetlenül véleményét róla, de nálunk a tanárok úgy vélik szolgálni gymnasiumunk ügyét, ha meghalnak a nagyságos főigazgató tulszigora előtt és ünneplik, mint nagy hatalmat!

Ebből az alkalomból különben, — hogy teljes legyen a „jószívű” főigazgató arczepe megemlítjük azt is, hogy azoknak a szegény „kevesebb szabályszerű” magaviselettel megrovott diákoknak még egy végső útést adtak azzal, hogy osztálybizonyítványukba — nagy betűkkel oda írták ezt: „a kevésbbé szabályszerű magaviseletet korcsmázás miatt kaptá.”

Ez aztán humanismus!

No de ismerje meg közönségünk egy tanár által rajzolt képét is a tudós férfinak.

Itt közöljük vaslatosan a komoly és bátor cikkel, tanulhat belőle a szabadkai tanári kar:

„A szegedi áll. főreáliskolában a f. hó 11. és 12-én megtartott érettségi vizsgálatának általános eredménye fölött az elnöklő főigazgató elégedettségét fejezte ki és azt ki nem elégtőnek nyilvánította, állítván többek között azt is, hogy 8 évi munkájával ennyi eredmény nem áll arányban. A főigazgató urnak ez az eltelő bírálat annál kevésbbé hagyható szó nélkül, mert az eredmény, amint azt a következőkben ki fogom mutatni, nemcsak hogy „nem kielégítő”, hanem éppen ellenkezőleg, legalább is jónak mondható.

Kérdem tehát, megérdemli-e az a tanári kar, mely ilyen eredményeket produkál, azt a burkolt vádat, mintha nem teljesítene kötelességét minden tekintetben lekiismeretesen?

Hogy a vizsgálaton nem volt az egész tanári kar jelen — amit a főigazgató ur kifogásolt — annak oka az, mert sajnálják az ifjakat és nem bírják végig nézni, hogy bánik velük. *Rideg modorával ott ül mint egy inquisitor, semmi biztató szó, semmi buzdítás. A helyett, hogy szelid jóakarattal őket bátorítandó, ridegségével elrettenti; a legjobb feleletre is egész nyersen csak annyit mond: elég! elmehet!*

A főigazgatónak talán nem az a feladata kiutalni, hogy a vizsgázó mit nem tud, hanem megállapítani, hogy mit tud és mennyire terjed önállósága; és ámbár a folyékony előadásra nagy suly fektetendő — amit a tanári kar nem is téveszt szem elől —, de azért a

döntő szerepet mégis csak a tudás játsza. Tulhajtott követelés a vizsgázótól azt kívánni, hogy az kész szónok legyen, különösen hogyha jóakarattal méltányoljuk azt a lelki állapotot, izgatottságot, melyben az van; egyket másikat az utolsó időnek tul-feszítet munkássága annyira elcsigázza, hogy szánalom reá nézni. Ilyenkor érezeteni kellene az ifjuval, hogy nem vizsgálobíró, hanem jóakarói előtt áll! A főigazgató urnak azonban ehhez nincsen érzéke. Valami nagy jóindulatot sem ezen, sem a múlt vizsgákon nem volt alkalmuk részéről tapasztalni, hanem arra már volt eset, hogy egy jó tanulót szaktanárnak és az egész vizsgálobizottságnak határozott véleményezése ellenére elbuktatott, aki aztán a következő évben Kecskeméten *jelosen* tett érettségit.

A főigazgató ur szükségesnek tartotta jegyzőkönyvbe vétetni, hogy őt észrevételeiben objektivitás vezérelte. Az objektivitást azonban nem a kijelentés, hanem a tények bizonyítják; hogyha az megvan, úgy fölösleges hangoztatni, hogyha pedig nincsen meg, akkor labavaló beszéd! De éppen az objektivitásnak ez a hangsúlyozása nagyon gyanus, mert arra enged következtetni, hogy a főigazgató ur maga is érezte, hogy helytelenül és méltánytalanul járt el és hogy azzal éppen ezt az eljárását akarta leplezni.

Ezek után azt kérdezhetné valaki, hogy hát tulajdonképpen mi oka lehet a főigazgató urnak a reáliskolával szemben ily eljárást követelni? Az egyik oka az, hogy reáliskolánknak, mely az egyedüli az egész kerületben, nem valami nagy barátja és ezélt évekké kijelentette, hogy ő a szegedi reáliskolát nullának, nem létezőnek tekintti, — igaz, hogy azóta kénytelen volt ebbéli nézetét egy kissé megváltoztatni. Hát hogy milyen nulla iskolánk és hogy milyen képzettségű ifjakat boesát ki, arról a budapesti műegyelem tanárai tehetnek legjobb tanúságot, ahol most is 5 fővendékünk élvez 1000—1000 koronás állami ösztöndíjat.

Ilyen számmal nem igen sok intézet dicsekedhetik.

A másik okot nem tudjuk ugyan, de sejtjük, hogy az egy-két tanár iránti animozitással és különösen bizonyos helyi lapokban megjelent cikkekkel áll okozati összefüggésben. Ezt az animozitást azután a főigazgató ur érezetii az egész testülettel. A főigazgató azonban ideges, szeszélyes és hatalmaskodó természetében keresendő. Nincs az a konferencia, a melyen kiméletlen és rideg kritikájával vagy az egész testületet, vagy egyeseket meg né bánána és alig van testületünknek tagja, a kit ilyen bánásmódban ne részesített volna. Egy érettségi konferencián még az igazgatóval is összetűzött, aki

pedig különösen vele szemben a türelemnek mintaképe. Az intézet küszöbét nem mint a tanárok jóakaró tanácsadója és vezetője, hanem mint vizsgálobíró lépi át. Nincs egyetlen ideája, amely alkalmas volna a tanításnak irányt szabni, csak aprólékoságokon nyargal, így pl. milyen legyen a tanulmányi napló alakja és mi mindent kelljen abba beleírni, minden folyosón üvegezett keretben legyen felírva a köpöladák száma, az érettséginek a feleletre kiszólitott vizsgázók ne padban, hanem székeken üljenek — ezt bevezette a mostani érettségi jegyzőkönyvbe és ez a forma a jövő évi érettségi színvonalát valószínűleg emelni fogja!

Ítéleteiben következetlen és szeszélyes, egyszer lerántja az iskolát, máskor megdicséri. Tévedés volna azonban hinni, hogy ez fokozatosan történik — nem! hanem kellő változatossággal. Így két évvel ezelőt látogatásai alkalmával és az érettségis is lefordta az iskolát. Múlt évben látogatásai alkalmával megmosta annak rendje szerint a tanári kart, de az érettségis megelégedésének adott kifejezést. Ez év február havában látogatásai alkalmával mindent rendben talált és az összes osztályokban tapasztalt eredménynyel meg volt elégedve, sőt mint mondá, bizonyos dolgokban büszkén hivatkozik az egész kerületben iskolánkra.

És ime négy hónap alatt mennyire megváltozott a helyzet, az érettségi vizsgálaton ismét elitológ nyilatkozik az iskoláról és a tanári kar működéséről. Ugy, hogy most az előzőkből ki lehet számítani, hogy a jövő iskolai évben látogatásai alkalmával ismét elégedellen lesz, az érettségit pedig megdicséri. Szerinte ilyen hullámosan változik az iskola színvonala évről-évre.

A tanári kar eddig önmegtágadással túrta a főigazgatónak ideges szeszélyeit és ugy az egész testület, valamint annak egyes tagjai a bántalmakat elkeseredetten zsebre rakták, remélve, hogy egyszer talán csak jobb szellem költözik bele; hanem ami sok, az sok! Ez így nem tarthat az emberi kor legvégső határáig! A tanári testület tagjai nem lehetnek a főigazgató szeszélyeinek bábjai, mert azt az iskola szynli meg! Éppen azért felhívjuk a miniszter urnak mindenre kiterjedő figyelmét erre a dologra és reméljük igazságszeretetétől, hogy azt behatóan megvizsgálta és a megsértett tanári karnak elégtételt szolgáltat!

Különfélék.

— Czorda Bódog nyugalomban. Czorda Bódog a kir. Kuria másodelnöke, városunk szülötte nyugalomba vonul. Két hónapi szabadságra ment most de nem fog visszalérni hivatalába, mert nyugdíjaztatását kéri.

— **A szabadkai iparosok érdekében hozott miniszteri leirat** folytán *Schmausz* Endre főispán tegnap délután értekezletet tartott a melyen résztvettek Kulinyi Zsigmond a szegedi keresk. és iparkamara titkára, Reissner Lajos iparhatósági biztos és Nánay Mihály iparügyi alelnök. Az értekezlet arra a megállapodásra jutott, hogy a leirat pótlását képező a segélyre vonatkozó feltételeket bevárja s azután javaslatot fog tenni a miniszternek.

— **Halálozás.** Baics Gergelyné szül. Mukits Margit tegnap este elhunyt. Temetése holnap délután lesz.

— **Megtévelyodott városi virilista.** Dsinics Ferenc zombori földbirtokos és virilistán f. hó 4-én este a téboly oly tünetei mutatkoztak, hogy az örülesi rohamban dühöngő embert saját bérésének meg kellett kötöznie és a városi kórházba szállítani. A szerencsétlen emberen 3 év előtti szintén mutatkoztak a téboly tünetei — mi a tulságos sok szeszes ital következménye volt úgy akkor, mint most is.

— **Sógorok harca.** Polavesek Sztankó tegnap délután jittas állapotban ment baba. Vele együtt lakik Katymaracz István sógora. A sógorok összekaptak és Katymaracz a víz hordó ruddal össze-vissza verte Polaveseket, kit az előhívott mentők a kórházba vittek.

— **Villámcsapás.** Topolyáról írják: csütörtök éjjel az egész járásban csendes, de nagy eső volt sűrű villámcsapással, a villám több helyre leütött, így Kis-Pál János Balaton-utcai házába is, melyet meggyújtott, a ház teljesen leégett, biztosítva nem volt; lecsapott a villám Ujpusztán is egy akáczfába s a fa körül áldogáló 3 tehenet és egy bikát agyonujtott.

— **Gyilkosság Csurogon.** Szombaton reggel Topavitzta Mlóst Csurogon állott mellet találta. Azonnal megindult a vizsgálat, melyet nagy erélyvel Nkolts Emil szabályi járási rendőrfelügyelő vezet. A gyanu egy jó módu oltani gazdára irányult, akit szigoruan vallatóra fogtak és a felmerült súlyos gyanu okok alapján akisérték az újvidéki törvényszékhez. Csurogon nagy feltűnést keltett e váratlan leirtoztatás.

— **Végzetessé válható baleset.** Petrovosczellőrol Zentára jövő vonat vezetője utközben két alakot látott meg a sinek között feküdni. A vonatvezető vészjelt adva megakartá állítani a vonatot, de későn adván az ellengőzt, nem volt képes azt megállítani. Az utolsó pillanatban egyik nő szerencsésen ki ugrott a sinek közül de a másikat a gép kilökte önán, szerencséjére csak kisebb zuzódást szenvedett. A két nő a petrovosczellői búcsúról jöve, elfaradva feküdték le pihenni a sinek közé.

— **A szentiváni álomlató.** Furfangos csalót fogott el a heten a csavolyi rendőrség. Gyukity Menyhert felszentiváni parasztagdához beállított egy urformájú ember és azt mesélte, hogy ő megálmodta, miszerint a Gyukity gazda kertjében hatvankilenczezer forint értékű aranypenz van elásva. A pénz kiadásához más nem foglat, mint ő, de mielőtt hozzáfogna a munkához, menjen Gyukity a bikityi országoton levő kereszthez és mondjon el kilenc Miatyánkot, a felesége pedig zárkózzék be a szobába, függönyözze azt jól el és tizenhatsz Miatyánkot mondjon. A jámbor parasztlak híven jártak el az utasításhoz képest. Amig az együgyű házaspár buzgón imádkozott, addig a csaló Littvay László a neve, elásott a földbe egy jálék aranyakkal megölt kantát. Legfelül azonban földet tett és a földre elhelyezett egy vado-

natuj csillogó huszkoronást. Mikor már vége volt a Gyukityék imádságának, kiemelte sok hókusz-pokusz között az „aranyat.” Aztán odaadta a jó huszkoronás aranyat, hogy azért szolgáltassanak egy misét. A pap persze szó nélkül elfogadta a jó pénzt, Aztán meghagyta Littvay, hogy erről a dolgról tiz napig senkinek se szóljanak, az aranyakat az ágy alatti a földbe ássák, a tiz nap alatt minden nap és éjjel pont tizenket-tőkor egy-egy Miatyánkot mondjanak. A hirtelen megzavagodott atyafiak Littvaynak 50 forintot adtak, de Littvay még három izben csalt ki kisebb nagyobb összeget. Szigoruan meghagyta azonban, hogy ne adjanak neki a talált pénzből, mert akkor nem lesz hozzá szerencsésük. Littvay nem elégedet meg egy áldozattal, hanem elment Vidákovics Jánoshoz is ugyanazzal a mesével. Vidákovics azonban nem bizonyult oly jó baleknek, mert ő jelen-tést tett az egész ügyről a szentiváni rendőr-ségnek. A rendőrök elfogták úgy Littvayt, mint két czinkos társát, Páncsics Márkó és Hóbos szentiváni jómadarak személyében. Hódos és Páncsicsnak az volt a dolguk, hogy kikérassék a bárgyubb parasztlakat (mert Lit-vay nem szentiváni) és a mig az álomlató áldozatai imádkoztak, addig ők csempésztek be a kinc-es kantát. Vidákovics azonban a helyett, hogy kötének állt volna, leá czázta a gazembereket. Közben azonban jelentkeztek áldozatok Stanisicsról és több más faluból is.

— **Elveszett** tegnap délután Palacson egy brillant függő. A becsületes megtaláló kéri-tik, hogy azt a rendőrségnek adja át, ahol 40 kor. jutalomban részesül.

Kőmives Vállalkozók figyelmébe!

Kavics-homok 100 kgr. 80 kr.
Kavics 80 »
Egy egész vagon 6 1/2 köbm. . . 40 frt.
Románczement 100 kgr. 1 frt. 40
I. Portland 2 » 70

**A t. palicsi fürdőzők kényelmére
hétenként kétszer vágott-fa 1 frt. 20.**

Faszennetszakban súly szerint 1 kgr. 3.5 kr.
Egy öl fa helyiárhoz . . . 1 frt. kivitel:

Braun Herman fiánál,

Telephon 122.

Szabadkán.

Öngyilkossági kísérlet.

— Saját tudósi önkéntől. —

A legutóbbi közgyűlésen a polgármesteri jelentésben felemlítve volt, hogy Osztrogonác József városi díjnok a számviteli osztályban hamis nyuktakkal 1996 koronát sikkasztot magánfelektől. A megejtett vizsgálat után örök-ségi jutalékára bekebelezték az összeget és egyuttal feljelentést is tett ellene a város okirathamisítás és sikkasztás miatt.

Osztrogonác ma délelőtre volt idézve Bogáromy Janos vizsgálóbíróhoz.

Úgy látszik nagyon félt az elkövetett bűn-cselekmény következményeitől, elhatározta tehát, hogy öngyilkos lesz.

Arzenikumot (patkánymérget) szerzett vala-

honnan és tegnap délben a lakásán miatlatt hozzátartozói az udvaron tartozkodtak, sörbe öntötte és megitta.

A mérge iszonyu hatással volt szervezetére; néhány lépést tett az udvar felé, de tovább nem mehetett, mert összeesett.

Anyósa amint meglátta, a szájából kigö-zölő kénes bűzről észrevette, hogy veje megmérgezte magát. *Dr. Havass* Dezső or-vosért futott, aki nemsokára megérkezett és gyógykezelés alá vette, de az időközben meg-érkezelt mentők az orvos tanácsára a köz-kórházba vitték, de minthogy ott nem akarta magát alávetni a gyógykezelésnek, visszavit-ték lakására, most ott ápolják.

A rendőrség részéről Pertich Ernő alkapi-tány megjelent a helyszínen a nyomozás megejtése végett, de Osztrogonác nem volt kihallgatható.

Ma már jobban van.

Szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős:

BRAUN HENRIK.

JÓ ES OLCÓ ÓRAK!

3-évi jótállással privát vevőknek

KONRAD JÁNOS
óragyára, arany, ezüst és ékszer
árak szállító-hára.

BRUX (Csehország)

Jó nickel-rem.-óra frt. 3.75

Valódi ezüst rem.-óra frt. 5.80

Valódi ezüst lánc frt. 1.20

Nickel ébresztő óra frt. 1.95

Cégem a cs. és k. birodalmi cí-merral van kiittentve, számtalan arany ezüst kiállítási érem valamint ezernyi elismerő levél van birtokomba. Képes árjegyzék ingyen és bérnt.

Figyelem!

Az angol-bur háboru kitörésével a transz-val gyémánt bányák brilliáns kivitelét be-szüntették, minélogva ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háboru befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a brilliáns áru értéke nagyon csökkeni fog.

A kinek eladó brilliáns kövekkel kirakott ékszerai vagy zálogzedulái vannak, azokat a legmagasabb árbán vásárolom.

Mayerhof F.

Szabadka, Kossuth-u., a Nemzeti-szállóval szemben.

TÜZÁLLÓ

Chamotte

cserép - kályhákát

modern színekben és formákban

szállít

Dániel A. József

cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára:

Batthyány-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben,

jótállás mellett. Szolid munka,

olcsó árak.

Gyár-telep: II-ik kör, 378 sz.

Angol stíben készült

HÁLO SZOBA

és renesans stíben

Ebédlőszoba

butor eladó

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,

VI. k. Halasi-ut 203. sz.